

OREŁDOWNIK

powiatu gostyńskiego.

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to na wtorek, czwartek i sobotę.
Przedpłata bez odnoszenia do domu wynosi miesięcznie 9 fen.,
kwartalnie 2,70 mk.

Ogłoszenie za jednołamowy wiersz wynosi 80 fen.

Telefon ur. 57. Adres telegr.: Oredownik Gostyń.



Odpowiedzialny

Za dział urzędowy urząd ziemiański w Gostyniu
Za dział nieurzędowy Aleksy Kaczmarek w Gostyniu.
Drukiem i nakładem drukarni A. Kaczmarka w Gostyniu.

Nr. 161.

Czwartek, dnia 4. grudnia 1919.

Rok I.

Dnia 20. listopada 1919 zostali wybrani: Wojciech Pawłowski z Wielkiej-Lęki sołtysem i poborcą podatków dla gminy Wielkiej-Lęki Bartłomiej Dubisz I. ławnikiem, Stanisław Hejdrich, 2. ławnikiem a M. Urbaniak zastępcą ławników. Wybory zatwierdzam.

Gostyń, dnia 25. listopada 1919.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.
Starosta. Dabiński.

Dnia 12. października 1919 zostali wybrani: Michał Brzeskot z Żytowiecka sołtysem i poborcą podatków dla gminy Żytowiecka, Jan Nowak z Żytowiecka I. ławnikiem, Jan Pawlak 2. ławnikiem, a Wojciech Machowski zastępcą ławników. Wybory zatwierdzam.

Gostyń, dnia 25. listopada 1919.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.
Starosta. Dabiński.

Wszystkim wyjeżdżającym do Niemiec zwraca się uwagę na to, że przepustki przedzej nie mogą być udzielone, aż nie udowodnią, że zapłacili zaległe podatki.

Gostyń, dnia 2. grudnia 1919 r.

Starosta. Dabiński.

Podzał kartek na cukier i chleb nastąpi podług ogłoszenia na słupach. Do 15. b. m. nie odebrane kartki przepadają.

Gostyń, dnia 3. grudnia 1919.

Magistrat.

Panów przełożonych dworów i gmin upraszamy o niezwłoczne pobranie od pracodawców zaległych składek za III kwartał i wpłacenie do Kasy chorych najpóźniej do 15. grudnia 1919.

Gostyń, dnia 2. grudnia 1919.

Za Ogólną i Ziemską kasę chorych na powiat gostyński H. Niestrawski, rendant i zawiadowca.

Wedle doniesienia p. Komisarza obwodowego z Dolska wybuchła pomiędzy bydłem gospodarza Franciszka Kaźmierczaka w Kunowie zaraza płuc. Wzbrania się przeprowadzanie lub przejeżdżanie zaprzęgiem bydła przez tą miejscowość z poblizu leżących miejscowości z tego obwodu.

Gostyń-Wschód, dnia 1. grudnia 1919.

Komisarz obwodowy. Klimaszewski.

Mianuję dzierżawcę domeny p. Mieczysława Speichert z Wyciążkowa przełożonym dworu na miejsce p. Faustmana i rządce dominalnego p. Mieczysława Siejaka zastępcą przełożonego dworu na obszar dworski Wyciążkowa.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego. Sobeski.

Zatwierdzam wybory gminy Nowy Belęcin z dnia 29. lipca 1919 r. Wybrani są panowie: Ferdynand Weichert sołtysem, i poborcą podatków, Otton Paulik I. ławnikiem, Karól Lehmann II. ławnikiem, Karól Krüger zastępcą ławników.

Zatwierdzam wybory gminy Belęcin z dnia 7. lipca 1919 r. Wybrani są pp. Wawrzyniec Otto sołtysem, i poborcą podatków, Tomasz Biernarczyk I. ławnikiem, Jan Banaszak II. ławnikiem, Jan Katarzyński zastępcą ławników.

Zatwierdzam wybory gminy Górzno z dnia 27. lipca 1919 r. Wybrani są pp. Stanisław Bartkowiak sołtysem i poborcą podatków, Bronisław Piotrowicz I. ławnikiem,

meier sołtysem, i poborcą podatków, Hermann Maierdelius I. ławnikiem, Augustyn Begemann II. ławnikiem, Karól Reinkensmeier zastępcą ławników.

Zatwierdza wybory gminy Murkowo z dnia 12. czerwca 1919 r. Wybrani są pp. Kazimierz Korlik sołtysem, i poborcą podatków, Antoni Schirmer Nr. 34 I. ławnikiem, Paweł Hoffmann II. ławnikiem, Antoni Schirmer Nr. 35 zastępcą ławników.

Zatwierdzam wybory gminy Frankowo z dnia 24. maja 1919 r. Wybrani są pp. Fryderyk May sołtysem i poborcą podatków, Jan Rothert I. ławnikiem, Henryk Daunke II. ławnikiem, Jan Antoniak zastępcą ławników.

Zatwierdzam wybory gminy Świerczyna z dnia 27. lipca 1919 r. Wybrani są pp. Walenty Ratajczak sołtysem, i poborcą podatków, Stanisław Filipowski I. ławnikiem, Ignacy Antkowiak II. ławnikiem, Wojciech Musielak zastępcą ławników.

Zatwierdzam wybory gminy Łoniewo z dnia 25. maja 1919 r. Wybrani są pp. Jan Bartkowiak sołtysem, i poborcą podatków, Franciszek Pawłowski I. ławnikiem, Tomasz Szwón II. ławnikiem, Józef Cugier zastępcą ławników.

Zatwierdzam wybory gminy Gronówko z dnia 26. sierpnia 1919 r. Wybrani są pp. August Günther sołtysem, i poborcą podatków, Józef Kunz I. ławnikiem, Józef Weigt II. ławnikiem, Ludwig Weigt zastępcą ławników.

Zatwierdzam wybory gminy Hersztupowo z dnia 16. września 1919 r. Wybrani są pp. Andrzej Siniński sołtysem, i poborcą podatków, Bartłomiej Sobczak I. ławnikiem, Józef Musielak II. ławnikiem, Franciszek Jarczewski zastępcą ławników.

Zatwierdzam wybory gminy Pawłowice z dnia 3. września 1919 r. Wybrani są pp. Jan Galon sołtysem, i poborcą podatków, Stanisław Borowiak I. ławnikiem, Jan Sobczak II. ławnikiem, Franciszek Ratajczak zastępcą ławników.

Zatwierdzam wybory gminy Drobnin z dnia 2. września 1919 r. Wybrani są pp. Franciszek Bartkowiak sołtysem, i poborcą podatków, Tomasz Bartkowiak I. ławnikiem, Jan Urbanowski II. ławnikiem, Ignacy Kaczmarek zastępcą ławników.

Zatwierdzam wybory gminy Smyczyna z dnia 16. września 1919 r. Wybrani są pp. Józef Grzegorz sołtysem, i poborcą podatków, Bruno Handke I. ławnikiem, Stanisław Frąckowiak II. ławnikiem, Jan Nadolny zastępcą ławników.

Osieczna, dnia 28. listopada 1919.

Starosta. Sobeski.

Ogłoszenie.

Dla Urzędu Stanu Cywilnego w Garzynie wyznacza się godziny służbowe do 1. maja 1920 r. jak następuje.

W poniedziałek, środę i piątek od godziny 8 do 9 tej przed południem, w wtorek, czwartek i sobotę od godziny 2 do 4 tej popołudniu.

Osieczna, dnia 25. listopada 1919 r.

Starosta powiatu Leszczyńskiego. Sobeski.

Jak się odbudowuje Francję?

Wobec problemu odbudowy, przed którym stoi

że idzie przedewszystkiem o uprzątnięcie gruzów, jakie zaległy pas bojowy francuski. Zadanie to ogromnie ciężkie, co objasni kilka przykładów. Z samych tylko dróg usunąć należy 80 tysięcy wagonów materiału wojennego, jak drutu kolczastego, pocisków itd. Z ciężko przez wojnę doświadczanego miasta Reims należy wywieźć 2 i pół miliona metrów sześciennych gruzu, nadczem przez dwa lata pracować będzie 200 lokomotyw i 2 tysiące wagonów kolei wąskotorowej. Okolice, w których toczyła się długotrwała walka pozycyjna, przedstawiają się jak ogromna sito pustynne, całkowicie niedostępne dla zwykłych środków komunikacyjnych. W pierwszej fazie robót uprzątających i plantowania działać będą tanki, jako maszyny pociągowe, zdolne przewozić ciężary do 10 ton jeden wagon naraz.

Demę, po których zostały niezdatne do użytku mury, a zdrowe fundamenty, burzyć się będzie za pomocą specjalnych wind, które równocześnie sortują automatycznie rozbitą materjał. Osobne pompy ustawia się dla zaciągania wody gruntowej. Najpotężniejsza garnitura, o sile 3 tysiące koni przeznaczono do zatopionych kopalń w Lens.

Z gruzów da się uzyskać jeszcze wiele materiału, zdatnego do dalszego użytku. Obliczono, że na polach walk flandryjskich znajduje się tysięcy wagonów miedzi, z czego 100 tysięcy można będzie ocalić. Jak wielka to ilość, tego dowodzi fakt, że przedwojenne dobowie miedzi w całym świecie wynosiło niespełna 80 tysięcy wagonów rocznie. Bez porównania większe są zapasy żelaza, rozproszone po terenie bitwy.

Są okolice o tysiącach klm. kwadr. powierzchni, gdzie na każdy mórg ziemi padło 1500 centnarów metrycznych żelaza w postaci pocisków artyleryjskich, a więc pięć razy więcej, niż wynosi najobfitsze, jakie w ogóle być może, nawiezenie obornikiem. Dla wydobywania tego żelaza skonstruowano specjalny aparat, przypominający różdżkę czarodziejską. Przy jej pomocy mogą dwie osoby przeszukać jeden mórg ziemi w przeciągu niespełna dwóch godzin.

Również na wielką skalę obliczone jest dzieło budowy. Kopanie fundamentów odbywać się będzie odrazu dla całego ulic przy użyciu maszyn, stosowanych do kopania rowów strzeleckich. Trudniejsza jest sprawa samej odbudowy. Chodzi o to, by dokonała się z możliwą szybkością i oszczędnością węgla. Oprócz pustych bloków, używa się szkieletoń, wypełnianych następnie w rozmaity sposób. Na szczególną uwagę zasługują przejęty z Ameryki sposób masowego wytwarzania ścian betonowych. Na rozpiętą pionowo siatkę drucianą natryskuje się pokład betonu grubości dowolnej, zazwyczaj od 20 do 75 milimetrów.

Używa się do tego „celuspecjalnej armaty remontowej” (canon à ciment, cement gun). Na siatkę drucianą wydmuchuje się przy pomocy zgęszczonego powietrza pożądaną mieszaninę cementu z piaskiem, do której dostaje się woda dopiero w chwili opuszczania rury wytryskowej. Tej metody budowlanej użyto po raz pierwszy na większą skalę przy budowie centralnego dworca nowojorskiego dla wystawienia 100 tysięcy m. kwadr. ścian.

Równoległe udoskonalono fabrykację sztucznych kamieni. Przy odbudowie Lens zastosowano maszynę hydrauliczną, która w ciągu godziny wyrabia 4800 kostek betonowych, o powierzchni 100 centymetrów kw. każda. Kostkami temi wystawi się w Lens w roku 1919—50, w roku 1920 — 1500, w r. 1921—2500 domów.

Szczegóły te dają wyobrażenie o nowożytności metod, jakie zastosowano we Francji do odbudowy. Czy nie należałoby w Polsce zapoznać się z temi środkami i zastosować je? Przy olbrzymiej masie bezrobotnych, którzy ciężką skarbowi państwa i demoralizują się pobieraniem płacy za próżnowanie, możnaby wprawić w ruch maszynę odbudowy, na którą czekają tak wielkie przestrzenie zniszczonego kraju.

Agitacja socjalistyczna wśród kolejowców wielkopolskich.

Koniecznie pragną różne żywioły przeszczepić zasady socjalistyczne na grunt wielkopolski i w tym celu agitują niezmiernie wśród naszych pracowni-

gołostownych i niewykonalnych słówek i obiecań socjalistycznych nie pójdzie, bo aż nadto dobrze mu wiadomo, że drogą przewrotu nie polepszy swego bytu, ani szczęścia w ciężkich warunkach powstającej ojczyźnie naszej nie przysporzy. Zresztą, wiadomą dziś już rzeczą, że teorie socjalistyczne potępione zostały przez wszystkie wielkie państwa jako rzecz niewykonalna; również potępiono strajki i uznano je za „przeszarżowaną metodę ku osiągnięciu lepszych warunków płacy.

Muno wszystkich agitatorzy socjalistyczni wicherzą nadal i w mętnej wodzie starają się łowić ryby. Napływ do Poznania wszelkich robotników i rzemieślników, czy to z Kongresówki, lub Galicji, czy ostatecznie z Niemiec, jest coraz większy, a wśród nich znaczny procent ludzi w zapatrywaniach skrajnych a często wprost bolszewickich. Pomiędzy naszych zdrowo i trzeźwo zapatrujących się robotników dostają się zatem parszywe owce i rozpoczynają zrazu ostrożnie, potem otwarcie swą destruktywną i demoralizującą robotę.

Podobnie dzieje się wśród naszych kolejowców wielkopolskich. Znamienny fakt wydarzył się w Poznaniu wśród Polskiego Związku Kolejowców, filji warsztatowej. Otóż w wczorajszą niedzielę odbywało się zebranie owej filji w sali jadalnej warsztatowej, na które zjawili się socjaliści w pokażnej liczbie i starali się opanować zebranie, co im się też udało. Oczywiście przebieg zebrania był bardzo burzliwy, gdyż ludzi rozsądnych, zdala stojących od socjalistów, do głosu nie dopuszczono — przemawiali natomiast sami radykali. Zamydlaty oni w szumnych mowach oczy naszym pracownikom, obiecań padło mnóstwo i niestety — co z ubolewaniem wyznać trzeba — zdołali część dotychczasowych członków filji warsztatowej przeciągnąć na swoją stronę. Doszło nawet do tego, że na razie owdładnęli filją, ujawniwszy ster w swoje ręce.

Webec takiego stanu rzeczy zwraca się stary zarząd Polskiego Związku Kolejowców filji warsztatowej do wszystkich swoich członków wiernych z usilną prośbą aby stali nadal wytrwale przy swoim starym, zarządzie i nie szli na lep przewrotowców, am tem samem nie stali się renegatami własnej sprawy.

Stary zarząd podaje zarazem do wiadomości, że pomimo nowo wybranego wczoraj zarządu socjalistycznego, filja warsztatowa istnieje nadal, jak istniała dotąd. Stary zarząd starać się będzie usilnie o polepszenie bytu swoich członków, lecz nie drogą teroru i czczych obiecań, ale w sposób uczciwy, rzetelny, odpowiadający stanowi kolejowców i godności narodowej.

Rozporządzenie z powodu zniesienia Centrali Dewiz.

Tygodnik Urzędowy obwieszcza:

Z powodu zniesienia Państwowej Centrali Dewiz, Filji w Poznaniu, wydaje Ministerjum dla byłej dzielnicy pruskiej następujące rozporządzenie:

1. Dalszym skupem walorów i walut zagranicznych zajmuje się Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa, Oddział w Poznaniu i Banki Prowincjonalne przez nią, dotychczas do tego celu powołane

Oprócz tego powołane są do skupu walorów i walut zagranicznych następujące Banki w Poznaniu: Bank Związku Spółek Zarobkowych, Bank Przemysłowców, Bank Handlowy, Bank Kwitecki Potocki i Ska, Bank Ziemiński, Związek Ziemian, Ostbank, Kratochwill i Pernaczyński, Danziger Priwat A. B., Brzeski Załuski Tow. Kom, Bank Wielkopolski, Bank Ludowy na Jeżycach, Bank Skarbowa, Kasa Wzajemnej Pomocy, Bank Pożyczkowy na Gazarzni, Kasa Pożyczkowa na Wildzie, Bank Ziemstwa Poznańskiego (Posener Landschaftsbank), Posener Credit Bank

Do otwarcia Giełdy w Poznaniu, która w porozumieniu z Departamentem Skarbu przy Ministerstwie dla b. dzielnicy pruskiej będzie ustanawiała kurs walorów i walut, zajmuje się tem Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa Filja w Poznaniu również w porozumieniu z Departamentem Skarbu przy Min. dla b. dzielnicy pruskiej.

2. Zezwolenie na wywóz walut i gotówki poza obręb b. dzieln. pruskiej ponad dotychczasową normę marek 1000, — udziela Departament Skarbu Ministerwa dla b. dzieln. pruskiej (dawn Urząd Skarbowy).

3. Operacje dewizowe związane z obrotem po-

dzieln. pruskiej, Wydział Kasowy (dawniejszy Urząd Skarbowy), Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa w Poznaniu dysponuje w tym kierunku samodzielnie. Banki wymienione w § 1 działają samodzielnie aż do sumy marek 5000 — dla jednej osoby w ciągu miesiąca na potrzeby osobiste.

5. Zezwolenie na wycofanie obiektów majątkowych emigrantów (tak przedmiotów wartościowych), jak walorów i walut) ponad marek 1000 — poza granicę terenu okupacyjnego W. Księstwa Poznańskiego, podlega kompetencji Urzędu Likwidacyjnego w porozumieniu z Departamentem Skarbu Ministerstwa dla b. dzielnicy pruskiej (dawniejszy Urząd Skarbowy)

Wnioski w tej mierze skierowywać należy do Urzędu Likwidacyjnego, Alej Marcinkowskiego 22 (b. Hotel Rzymski).

6. Transakcje i operacje w markach niemieckich na terenie podlegającym Ministerstwu byłej dzielnicy pruskiej, zostały osobobną ustawą wzbronione.

Ustawa ta ogłoszona będzie w Tygodniku Urzędowym

§ 7. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem dzisiejszym. Przekroczenie niniejszego rozporządzenia pociągają za sobą konfiskate odnośnego majątku, karę do 1000000 — marek, wienie do jednego roku, lub wszystkie trzy kary razem

§ 8. Urzędnikom organów kontrolujących tak przy wywozie z byłej dzielnicy pruskiej tak i wewnątrz niej, naznacza się premje w wysokości 1—10% od sumy skonfiskowanej, zależnie od decyzji Ministerstwa b. dzielnicy pruskiej.

§ 9. Do rozpatrywania spraw powyższych upoważniony zostaje Urząd Walki z Lichwą i Spekulacją a do wyrokowania sądy doraźne

Wiadomości bieżące i potoczne.

— **Protesty polskie przeciw ważności wyborów śląskich?** Z Katowic donoszą: Ze strony polskiej zaprotestowano w kilku miejscowościach przeciwko sprawowaniu urzędu przez nowowybranych przedstawicieli gminnych, powołując się na to, że ententa wybory te unieważniła. Wskutek tego protestu odroczyło kilku burmistrzów i sołtysów zwołane już posiedzenia

— **Aresztowanie niebezpiecznego komunisty.** W Warszawie aresztowano komunistę Próchnika, współtowarzysza kierownika czerezwyczajki bolszewickiej, który tworzył w Rosji oddziały bolszewickie z Polaków. Próchniak uchodzi za moralnego sprawcę śmierci braci Lutosławskich, rozstrzelanych w Kremlu. Siedzi on obecnie w cytadeli.

— **Świątokradca przed sądem doraźnym.** Przed sądem doraźnym w Poznaniu skazano zawodowego włamywacza Władysława Nowakowskiego na 8 lat domu karnego i 10 lat utraty praw honorowych za świętokradzkie ograbienie kościoła w Wonięściu w śmigiełskim oraz włamanie się do tamtejszego proboszcza ks. Bartscha, któremu skradł rozmaite rzeczy. Nowakowski rozbił tabernakulum, hostje wyrzucił a kielichy i inne drogocenne przedmioty połamał, aby je potem w Poznaniu u jublera p. Mańczaka przy ul. 27. Grudnia spieniężyć. P. Mańczak, zbadawszy zaofiarowane do zakupu przedmioty, stwierdził odrazu, że pochodzą z kościoła. Gdy świętokradca to sprzeciwił i widząc, że grozi mu aresztowanie, dał drapaka. Zdołano go dopiero na ul. Kantaka ująć i do więzienia odesłać. Pan Mańczak ocenił zrabowane przybory na około 12000 marek. Po ogłoszeniu wyroku przestępca zaczął szaleć, sąd przeklinać i stawiał silny opór, tak, że trzech żołnierzy z wielkim mozołem zdołało go z poza kratk oskarżonych wydobyć.

— **„Vaterland“ wydany Amerykanom.** Według doniesień londyńskich został najwiecej ksiży niemiecki okręt pasażerski „Vaterland“ wydany towarzystwu Amerycan Linie. Okręt ten kursować będzie pomiędzy Southampton i Nowym Jorkiem.

— **Nagroda za agitację przeciw polską na Górnym Śląsku.** Znany polak zerca ks. Dr. Nieborowski z Rychtału, który na swoich wydawnictwach z lubością opuszcza swój tytuł księdza, otrzymał jak z kół wiarogodnych donoszą, za swoją broszurkę „Oberschlesien“ napisaną celem zachowania Górnego Śląska przy Niemczech, od

Zaangażował go przytem jako agitatora przeciw polskiego za co otrzymuje dziennej deytę 60 mk. Dzięki Bogu Górnoślązacy się na nim poznali i w Zabrze sprawili mu „króci muzykę.“

Sądźmy, że praca ta agitatorska ks. Nieborowskiego nie licuje z godnością sukienki kapłańskiej. Czy też ks. N. będzie miał odwagę czekać aż nasze wojska polskie do Rychtału wkroczą, co za jakie dwa tygodnie nastąpi?

Na ten wypadek — jak z innej strony donoszą — ks. N. kupił już sobie wilę we Wrocławiu.

— **Rada Najwyższa o rokowaniach Polski z Gdańskiem.** Na wczorajszym posiedzeniu Rada Najwyższa postanowiła, że wszelkie rokowania i pertraktacje przygotowawcze o charakterze technicznym, które mają się rozpocząć w Gdańsku pomiędzy Polakami a miastem Gdańskiem nie mają trwać dłużej aniżeli 2 miesiące i że rokowania dyplomatyczne przeniesione mają być wówczas do Paryża

— **Komisarz Tower o konstytucji Gdańska.** Bawi w Warszawie komisarz koalicyjny dla Gdańska, Tower, który przybył tu w drodze z Gdańska do Paryża, dokąd jedzie po instrukcje. W rozmowie z dziennikarzami warszawskimi oświadczył Tower, że projekt konstytucji gdańskiej, opracowany przez burmistrza Sahma, który przekreśla najdonioślejsze przywileje Polski, nie może być uznany, ponieważ zasady traktatu w stosunku do Gdańska pozostaną nienaruszone.

— **I w Szweczwiku Niemcy chcą fałszować plebiscyt.** Najwyższa Rada otrzymała zawiadomienie, że wielu żołnierzy niemieckich zostało zmobilizowanych we Fiensburgu i w okręgu Szweczwiku, gdzie ma być plebiscyt. W sprawie tej ma być przeprowadzone śledztwo.

— **Przed ewakuacją Torunia. „Obwieszczenie pożegnalne“**

W tych dniach ogłoszono na murach Torunia i okolicy następujące oświadczenie urzędowe niemieckie z polecenia ministra spraw wewnętrznych: „Wchodzący niebawem w życie układ pokojowy oddzieli znaczne obszary Prus od macierzy, która przez długie wieki opieką otaczała te ziemie. Z tą chwilą zakończą swą działalność dotychczasowe pruskie władze państwowe tamże, a minister wyraża życzenie, aby ta bolesna a ważna chwila przeszła do historii w sposób godny. Władze mających się odłączyć obszarów zamierzają pożegnać się (!) z ludnością za pomocą stosownych obwieszczeń. Odbędą się zgromadzenia pożegnalne urzędników, aby w ten sposób stwierdzić wstrzymanie czynności władz pruskich i dać sposobność do uroczystych ślubowań, z wiarą w przyszłość pruskiej i niemieckiej ojczyzny. Ludność polska daje urzędnikom pruskim już z góry krzyżyk na drogę a i pozostający na miejscu obywatele niemieccy pragnieliby pewnie najchętniej uniknąć tej komedji pożegnalnej



Zachęta.

Sadźcie! Sadźcie! Sadźcie drzewa!

Drzewo płon daje, ogrzewa.

Przygotujcie dolki teraz.

W nie naciecze wody nieraz.

A skoro wiosna nadejdzie,

Latwe drzew sadzenie będzie.

Węgli niema, drzewa braknie,

Każdy ich jak chleba łaknie.

Sadźcie! Sadźcie! Sadźcie drzewa!

Drzewo płon daje, ogrzewa.

Dziateczki, drzewek nie psujcie!

Ochraniajcie, pielęgnujcie!

Bedziecie miały nieciechę

Z płonu ich i ciepła strzechie.

Sadźcie! Sadźcie! Sadźcie drzewa!

Drzewo płon daje, ogrzewa.

Skladkujmy na Warmię i Mazury, aby je z pod jarzma pruskiego wyratować! Ofiara uczei męki i prześladowania!

— **Drugi złoczyńca**, który uprawiał pokątny handel pieniędzmi niemieckimi, przychwycony został w ubiegły wtorek na dworcu w Piaskach. Jest nim, jak nam donoszą, niejaki Walenty Kuczyński z Zakuszynek p. Kaliski. Odebrano mu 3440 mk. banku niem. 340 mk. złotych, i większą ilość srebra po 31, 32, 1 i 0,50 mk. tak że razem 4359 50 mk. Pieniądże te miał ów K. przechowane — w gaciach. — Z powodu tego iż z dnia na dzień zwiększa się liczba takich podobnych lichwiarzy i paskarzy, upraszamy wszystkich, którzy by wiedzieli o takich podobnych wypadkach, by sprawy takie donieśli wyższemu władzom, ażeby ptaszków takich można przychwycić i odstawić przed sąd!

— **Tragiczny wypadek** wydarzył się w ubiegły wtorek, 2. bm., na tutejszym dworcu kolejki Kościańskiej. Pewna stara kobieta pragnęła mimo ostrzeżenia kierownika pociągu wdostać się do oddziału, gdy w tem pociąg ruszył i nieszczęśliwa padając, dostała się pod koła. Śmierć nastąpiła na miejscu. Identyeczność zabitej nie było można dotąd stwierdzić; trupa jej przeniesiono do kostnicy zakładu Sióstr Miłosierdzia. Przyjechała do Gostynia kolejką krobską i zamierzała prawdopodobnie udać się do Bilewa, jak bilet przy niej znaleziony na to wskazuje. Zmarła liczy około 70 lat i miała przy sobie makę i pszenicę. Kto by wiedział coś bliższego o osobie nieszczęśliwej ofiary (nazwisko lub skąd pochodzi), niech natychmiast doniesie o tem sądziemu śledczemu.

— **Komitet Polski w Paryżu** zwrócił się z prośbą do Czerwonego Krzyża o zbieranie gazet i pism dla jeńców Polaków w obozie we Francji. Prosimy zatem szanownych obywateli miasta Gostynia i okolicy o gromadzenie tychże. Zebrane gazety i czasopisma przesyłać u p. Jankiewicza (Hotel de France) i u pana Słobowskiego w Banku Pożyczkowym Zarząd Czerwonego Krzyża.

Es wird darauf aufmerksam gemacht, daß allen nach Deutschland ausreisenden Personen die Ausreise-erlaubnis nicht eher erteilt werden kann, bis sie den Nachweis beigebracht haben, daß die fälligen Steuern bezahlt sind.

Gostyn, den 2. Dezember 1919.

Starosta. Dabiński.

Verteilung von Zucker- und Brotmarken findet gemäß Bekanntmachung auf den Plakatsäulen statt. Die bis zum 15. d. Mts. nicht abgeholtten Karten verfallen.

Gostyn, den 3. Dezember 1919.

Der Magistrat.

Der Domänenpächter Herr Mieczysław Speichert aus Wyciązkowo ist zum Gutsvorsteher an Stelle des Herrn Faustman und der Herr Verwalter Mieczysław Siejak zum Gutsvorsteher-Stellvertreter in Wyciązkowo von mir ernannt worden.

Przewodniczącym wydziału powiatowego.

Starosta.

Sobeski.

Węborki cynk. i emal.,
- Kuchnie westfalskie -
Tarki do prania, kisty i szufelki do węgla
poleca w wielkich ilościach

Janusz Czaplicki, Kościan
Skład żelaza Rynek 32.

Szanownej Publiczności miasta GOSTYNIA i okolicy donoszę uprzejmie, iż otworzyłem

przy ulicy Kolejowej nr. 23

warsztat garderoby męskiej i płaszczy damskich

W czwartek, dnia 4. b. m. wieczorem
: kielbasa i kiszki z kapustą :

Uprzejmie zaprasza

W. Jezierski, Hotel.

Kupuję każdą ilość CEBULI

Leon Grabarski, Gostyn

— TELEFON 122 —

Gruszki stołowe

ma do oddania w większych ilościach

Dwór Ostrowo, p. Gostyn Tel. 44

Poszukuje ca. 100—200

ładnych świerków

(choinki) i proszę o łaskawe oferty

Antoni Grabarski, Gostyn

Krobka 117. Telef. 112

Ser tyłżycki

poleca uprzejmie

Leon Grabarski, Tel. 122.

Z powodu przeprowadzki są na sprzedaż:

2 lampy gazowe, 1 maszynka gazowa do gotowania, 2 żelazka gazowe do prasowania, wanny drewniane do prania, 2 pierzyny, zabawki

Nauczyciel **Schilla, Kolejowa 30.**

Kto udzieli lekcji

pisowni i gramatyki polskiej?

Zgłoszenia do ekspedycji Orędwnisa.

Pokój meblowany

z gazowym oświetleniem i całkowitem utrzymaniem od zaraz do wynajęcia; także przyjmie się kilka osób na stołowanie

W. Szymańska, targowisko skład mleka.

Bekanntmachung.

In das Genossenschaftsregister wurde heute bei dem **Vorschuß-Verein Gostyn**, eingetragene Genossenschaft mit beschränkter Haftpflicht zu Gostyn eingetragen:

Nach vollständiger Verteilung des Genossenschaftsvermögens ist die Vollmacht der Liquidatoren erloschen.

Gostyn den 24. November 1919.

Amtsgericht.

Kaufe jeden Posten

Zwiebel

Leon Grabarski, Gostyn, Telefon 122.

Tilsiter-Käse

empfiehlt

Leon Grabarski, Tel. 122

Kaufe 100—200 Stück schöne

Weihnachtsbäume

Gefl. Offerten mit Preisangabe erbeten an

Antoni Grabarski, Gostyn.

Krobka 117 Telef. 112.

2 Gaslampen, 1 Gaskocher, 2 Gasplättisen, hölzerne Waschwannen, 2 Oberbetten, Spielsachen u. v. a.

umzugsh. zu verkaufen. Lehrer **Schilla, Bahnhofstr. 35.**

Bettmöbeln